

FINANSINSPEKTIONEN

Försäkringsbarometern

FÖRSTA HALVÅRET 2010

15 OKTOBER 2010

Försäkringsföretagen väl rustade

Under årets andra kvartal präglades den finansiella marknaden av oro. Aktiemarknaden var turbulent och räntan fortsatt låg. Trots detta rapporterade inget försäkringsföretag en solvenskvot understigande 1 den 30 juni 2010.

Den 30 juni 2010 hade livförsäkringsföretagens solvenskvoter minskat något jämfört med årsskiftet 2009/10. För skadeförsäkringsföretagen var läget i princip oförändrat jämfört med årsskiftet 2009/10.

Den 30 juni 2010 hade livförsäkringsföretagens direktkrav på eget kapital i trafikljuset ökat jämfört med årsskiftet 2009/10. Kapitalbufferten hade samtidigt minskat och trafikljuskvoterna sjunkit något. För skadeförsäkringsföretagen var läget i princip oförändrat jämfört med årsskiftet 2009/10. Trafikljuskvoten dock minskat något till följd av minskad kapitalbuffert för skadeförsäkringsföretagen.

Bertil Sjöo
08-787 80 65
bertil.sjoo@fi.se

www.fi.se

INNEHÅLL

OM FÖRSÄKRINGSBAROMETERN	3
INLEDNING	4
SOLVENS	4
TRAFIKLJUS	5
SKADEFÖRSÄKRING	6
Solvens	6
Trafikljuskvot, kapitalbuffert och kapitalkrav	7
LIVFÖRSÄKRING	8
Solvens för alla livförsäkringsföretag	8
Trafikljuskvot för alla livförsäkringsföretag	9
Tjänstepensionskassor	10
Ömsesidiga livförsäkringsföretag	12
Övriga livförsäkringsföretag	14
DEFINITIONER	16
Finansiella risker	16
Försäkringsrisker	17

Om försäkringsbarometern

Försäkringsbarometern ges ut halvårsvis och baseras på den rapportering som försäkringsföretag under tillsyn är skyldiga att lämna till Finansinspektionen. Barometern beskriver utvecklingen av försäkringsföretagens finansiella styrka utifrån solvens- och trafikljusrapportering. Försäkringsförbundet publicerar "Försäkringsförbundets kvartalsstatistik" som redogör för omfattande och detaljerad statistik om försäkringsföretagen. I försäkringsbarometern inkluderas därför inte motsvarande uppgifter, utan barometern fokuserar på två områden som är centrala för FI:s tillsyn – solvens och trafikljus.

Solvens rapporteras i kvartalsrapporten enligt FFFS 2008:15 för skadeförsäkringsföretag och enligt FFFS 2008:16 för livförsäkringsföretag och tjänstepensionskassor. Per den 30 juni 2010 var det 56 skadeförsäkringsföretag, 13 tjänstepensionskassor och 25 livförsäkringsföretag som rapporterade solvens. (Alla skadeförsäkringsföretag, tjänstepensionskassor och livförsäkringsföretag som rapporterar solvens är inte med i urvalet i rapporten, endast de som finns representerade i varje period är inkluderade) Trafikljuset är ett underlag för tillsynen och baseras inte på någon föreskrift. I stort sett alla försäkringsföretag rapporterar kvartalsvis i trafikljuset. Trafikljusrapporteringen rapporterades per den 30 juni 2010 av 204 företag, fördelat på 41 livförsäkringsföretag, varav 8 ömsesidiga, 14 tjänstepensionskassor och 149 skadeförsäkringsföretag.

Försäkringsbarometern är uppdelad i två delar, skadeförsäkring (där AFA sjukförsäkringsaktiebolag har exkluderats på grund av sin speciella verksamhet) och livförsäkring.

All inrapporterad information om enskilda företag omfattas av sekretess.

Om försäkringsmarknaden

Försäkringsföretagen kan grovt indelas i skadeförsäkringsföretag och livförsäkringsföretag. För all försäkring gäller att premier betalas in i förskott och eventuella utbetalningar kommer senare. Det innebär att företagen får in pengar som investeras i olika typer av tillgångar. Dessa redovisas i företagets balansräkning på tillgångssidan. På skuldsidan redovisas framför allt företagets uppskattning av vilka framtida utbetalningar de kommer att göra på grund av de tecknade försäkringsavtalen. Både tillgångarnas sammansättning och strukturen på skulderna skiljer sig åt mellan skadeförsäkringsföretag och livförsäkringsföretag.

Skadeförsäkringsföretagen

Skadeförsäkringsföretagens produkter, Hem och villa, Företag och fastighet, Motorfordon och Tra-

fik och dylikt, karakteriseras av att försäkringsavtalen är ettåriga, och att skadeutbetalning oftast sker samma år eller några år efter det att skadan inträffat. Skadeförsäkringsföretagen investerar därför huvudsakligen premierna i tillgångar som är relativt likvida, såsom korta obligationer, men också till viss del i aktier för att få bättre avkastning. Skadeförsäkringsföretagen har även vissa produkter med utsträckt utbetalningstid, såsom ansvarsförsäkring och skadelivräntor, men dessa utgör normalt en mindre del. Värdet av företagets åtaganden ska normalt diskonteras med en marknadsränta, och det innebär att både företagets tillgångar och skulder är känsliga för förändringar på de finansiella marknaderna.

Livförsäkringsföretagen

I försäkringsbarometern har vi delat in livförsäkringsföretagen i tre grupper, tjänstepensionskassor, ömsesidiga livförsäkringsföretag samt övriga livförsäkringsföretag.

Tjänstepensionskassor är understödsföreningar som förmedlar tjänstepensionsförsäkring. De får inte lov att vända sig till kunder som inte är medlemmar i föreningen.

Ömsesidigt bedrivna livförsäkringsföretag utmärks av att allt överskott som uppkommer ska gå till försäkringstagarna. Dessa företag kan antingen vara ägda av försäkringstagarna (helt ömsesidiga) eller vara aktiebolag som ägs av någon annan än försäkringstagarna. De sistnämnda får inte dela ut vinst till ägaren och allt överskott ska även här gå till försäkringstagarna. Ömsesidigt bedrivna livförsäkringsföretag kan förmedla alla sorters livförsäkring.

I gruppen övriga livförsäkringsföretag ingår fond- och depåförsäkringsföretag där den största placeringsrisken bärs av försäkringstagarna; livriskföretag som liknar skadeförsäkring med ren riskrärelse som gruppliv- och sjukförsäkring samt vinstutdelande företag som driver försäkring med sparande med vinstintresse för ägarna.

Pensionsförsäkringar karakteriseras av både långa premieinbetalningstider och långa utbetalningstider. Företagen förvaltar pengarna i flera decennier. Dessutom utfästs i försäkringsavtalen nominella, kanske livsvariga, pensionsbelopp. För att kunna uppfylla dessa åtaganden placerar företagen normalt i långa obligationer men även i fastigheter och aktier för att åstadkomma högre avkastning. Värdet av både tillgångar och skulder är därför på kort sikt mycket känsliga för förändringar i de finansiella marknaderna. Livförsäkringsföretagen klarar normalt likviditeten genom inkommande premier.

Kontaktpersoner:

Bertil Sjöo
Biträdande avdelningschef
Försäkring och fond
08-787 80 65
bertil.sjoo@fi.se

Solvens:

Emma Ekbohm
Solvensexpert
08-787 81 51
emma.ekbohm@fi.se

Trafikljus:

Bengt von Bahr
Aktuarie
08-787 80 16
bengt.von-bahr@fi.se

Inledning

Den globala konjunkturutvecklingen var under det första halvåret 2010 starkare än väntat, även om variationen mellan länder var stor. Flera länder, bland annat Tyskland, Kina och Sverige uppvisade en klart starkare tillväxt och återhämtning i ekonomin än väntat under det första halvåret 2010. Vissa tecken på en avmattning i ekonomin började dock synas och osäkerhet råder kring återhämtningens styrka.

Prognoserna tyder på en något lägre global tillväxt under den närmaste tiden. Det medför även försämrad konjunkturutveckling för Sverige.

Osäkerheten kring vissa europeiska länders skuldbörda medförde att de fick allt svårare att finansiera sig på marknaden och att det blev allt dyrare. Skillnaden i en tioårig statsobligation jämfört med Tyskland var mycket hög, framför allt Grekland fick betala högre räntor. Skuldskrisen och tecken på avmattning i ekonomin har lett till att statsobligationsräntor för andra länder, exempelvis USA, Tyskland, Storbritannien och Sverige är rekordlåga, till och med lägre än under den mest akuta delen av finanskrisen. Då centralbankerna antas behålla dagens låga räntor även 2011 och osäkerhet råder om konjunkturutvecklingen är det troligt att statsräntorna förblir låga. Aktiemarknaderna är relativt oförändrade under 2010. Stockholmsbörsen har stigit något medan börserna är svagt ned i USA och Europa.

Solvens

Solvensen mäter företagets förmåga att klara sina åtaganden till försäkringstagarna. Ett försäkringsföretag ska ha ett tillräckligt stort kapital, beräknad som en kapitalbas, för att kunna täcka eventuella framtida oförutsedda förluster.

Kapitalbasen ska minst uppgå till en beräknad erforderlig solvensmarginal¹, som beräknas utifrån verksamhetens art och omfattning. Med det avses att värdet på alla tillgångar med marginal ska överstiga värdet av de åtaganden som garanterats och villkorats i försäkringsavtalen. Om kapitalbasen för ett försäkringsföretag understiger den erforderliga solvensmarginalen ska Finansinspektionen ingripa.

Solvenskvoten är kapitalbasen dividerad med erforderlig solvensmarginal och är ett mått på vilken buffert försäkringsföretaget har för att kunna fullfölja sina åtaganden.

Kapitalbasen omfattar inbetalat aktie- eller garantikapital, övrigt eget kapital med avdrag för utdelning samt obesattade reserver. Därutöver kan Finansinspektionen medge att andra poster, exempelvis förlagslån, får räknas in. De nu gällande reglerna om solvens framgår av försäkringsrörelselagen (1982:713) och föreskrifter från Finansinspektionen. Dessa regler grundar sig på EG-direktiv.

---

¹ Den erforderliga solvensmarginalen måste minst uppgå till ett garantibelopp som är bestämt enligt lag.

Trafikljus

Trafikljuset är en viktig del av FI:s metodik för tillsynen över svenska försäkringsföretag. Trafikljuset mäter hur företagen klarar exponeringen mot finansiella risker och försäkringsrisker².

Syftet med trafikljuset är att FI i ett tidigt skede ska kunna identifiera de företag som tagit så stora risker att de inte med fullgod säkerhet kan uppfylla sina åtaganden gentemot kunderna. Om den beräknade bufferten inte bedöms som tillräcklig, gör FI en mer ingående tillsyn av både kvantitativt och kvalitativt slag.

I trafikljuset beräknas först en kapitalbuffert utifrån det verkliga värdet på både tillgångar och skulder. Därefter ger stresstester upphov till ett sammantaget hypotetiskt ”kapitalkrav”³ som ställs på företaget. Den finansiella delen av stresstestet i trafikljuset mäter försäkringsföretagens känslighet för stora förändringar av priser på de finansiella marknaderna. Försäkringsriskerna stressas genom att förutsättningarna för de antaganden man gör vid beräkningen av de försäkringstekniska avsättningarna förändras. Företagen ska även ta med en ökning av sina driftskostnader i beräkningen.

Kapitalbufferten dividerad med kapitalkravet ger sedan den så kallade trafikljuskvoten. I diagrammen som presenteras i denna rapport är det respektive företagsgrupps sammanlagda kapitalbuffert och kapitalkrav som redovisas. Trafikljuskvoten i diagrammen är en medelkvot av de rapporterade företagens sammanlagda kapitalbuffert dividerat med deras sammanlagda kapitalkrav.

---

2 Se definitioner på sid 16–17 för alla risker som mäts i trafikljuset. För en komplett beskrivning av riskerna hänvisas till <http://www.fi.se/Rapportera/Trafikljuset/Anvisningar/>.

3 Kapitalkravet är inget formellt krav utan ett belopp som beräknas i trafikljusmodellen och används i tillsynssammanhang.

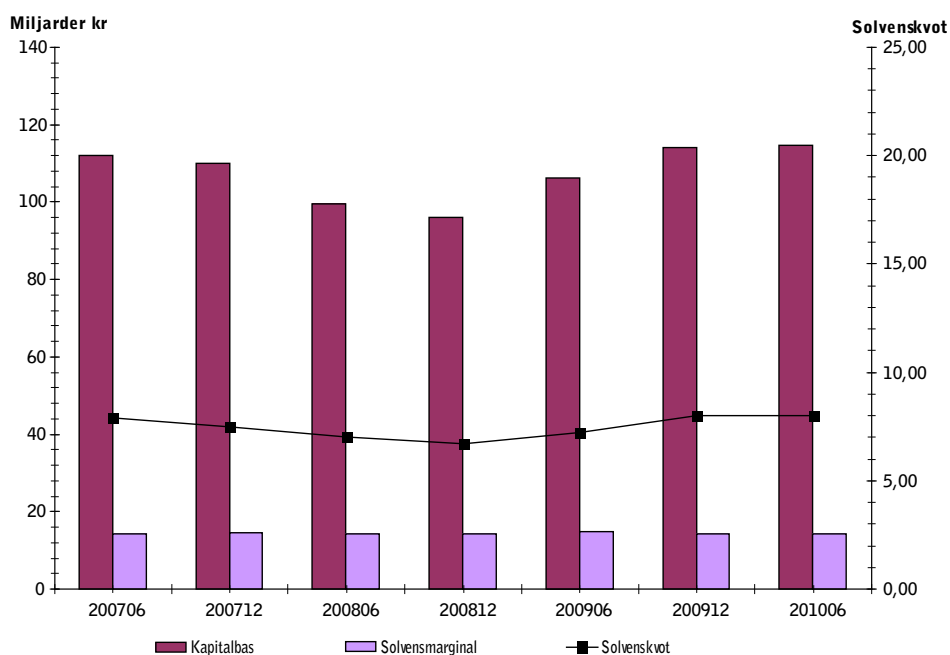
Skadeförsäkring

SOLVENS

För skadeförsäkringsföretagen ligger solvenskvoten i snitt på 8 även under första halvåret 2010. Den 30 juni 2010 hade 68 procent av alla skadeförsäkringsföretag en solvenskvot över 5. Ett mindre antal företag låg på en solvenskvot under 2 och några företag hade en solvenskvot över 20. Inget företag hade en solvenskvot under 1.

Den sammanlagda kapitalbasen den 30 juni 2010 uppgick till 115 miljarder kronor och den erforderliga solvensmarginalen uppgick till 14 miljarder kronor. Kapitalbasen ökade med knappt 1 procent medan den erforderliga solvensmarginalen ligger kvar på samma nivå som vid årsskiftet.

Kapitalbas, solvensmarginal och solvenskvot för skadeförsäkringsföretag

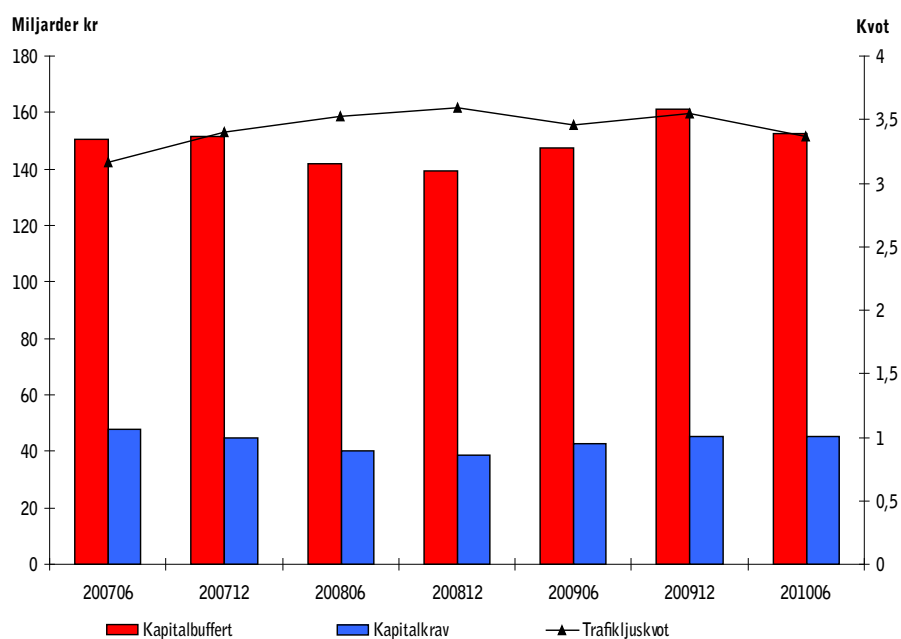

TRAFIKLJUS

Trafikljuskvoten sjönk marginellt till följd av en något lägre kapitalbuffert för skadeförsäkringsföretagen. Föreslagna utdelningar som verkställdes under andra kvartalet reducerade det egna kapitalet.

Så mycket som 42 procent av kapitalkravet för skadeförsäkringsföretagen kan hänföras till aktiekursrisk, detta är den enskilt största risken för företagen. Näst största risken är försäkringsrisk som utgör 41 procent av kapitalkravet. Försäkringsrisken påverkas av andra parametrar än läget på de finansiella marknaderna. Fördelningen mellan de enskilda riskerna ligger relativt konstant mellan kvartalen. Totalt sett har företagen legat stabilt på en trafikljuskvot över 3 sett över tiden.

Trafikljuskvot, kapitalbuffert och kapitalkrav för skadeförsäkringsföretag

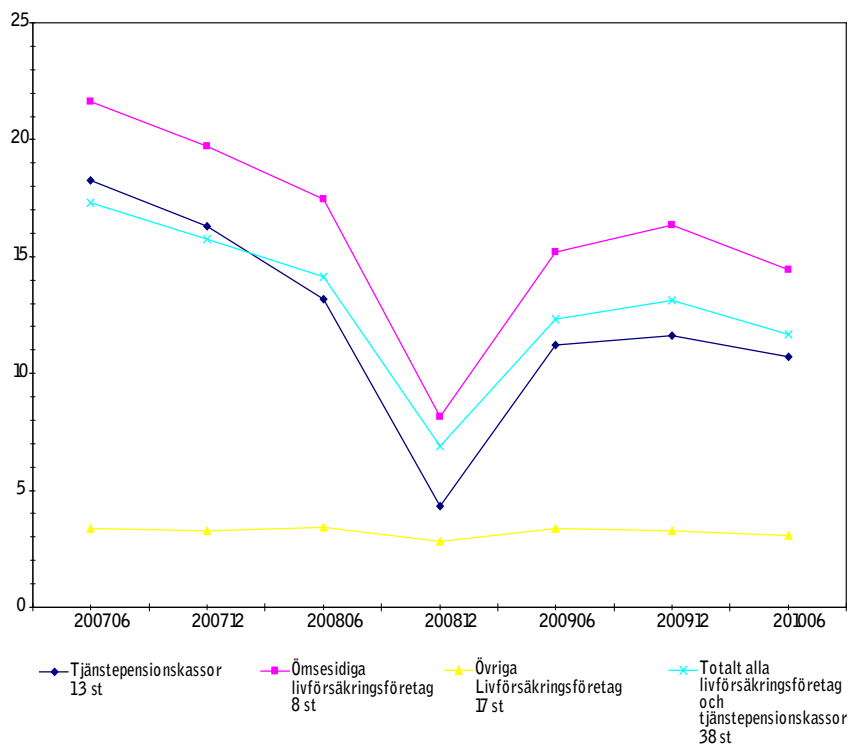
Livförsäkring

SOLVENS FÖR ALLA LIVFÖRSÄKRINGSFÖRETAG

De ömsesidiga livförsäkringsföretagen hade en genomsnittlig solvenskvot på 15 den 30 juni 2010. Tjänstepensionskassornas genomsnittliga solvenskvot var nästan 11, och för de övriga livförsäkringsföretagen låg den på 3. Den genomsnittliga solvenskvoten för alla livförsäkringsföretag som rapporterade den 30 juni 2010 var nästan 12.

Vid halvårsskiftet 2010 låg flertalet av de rapporterade tjänstepensionskassorna på en solvenskvot mellan 5 och 20. Ingen tjänstepensionskassa rapporterade en solvenskvot under 5. Nästan hälften av de ömsesidiga livförsäkringsföretagen hade en solvenskvot över 15 och den andra hälften låg på en solvenskvot mellan 5 och 15. Majoriteten av de övriga livförsäkringsföretagen låg på en solvenskvot mellan 1 och 5. Inget företag rapporterade en solvenskvot under 1.

Solvenskvot för livförsäkringsföretag

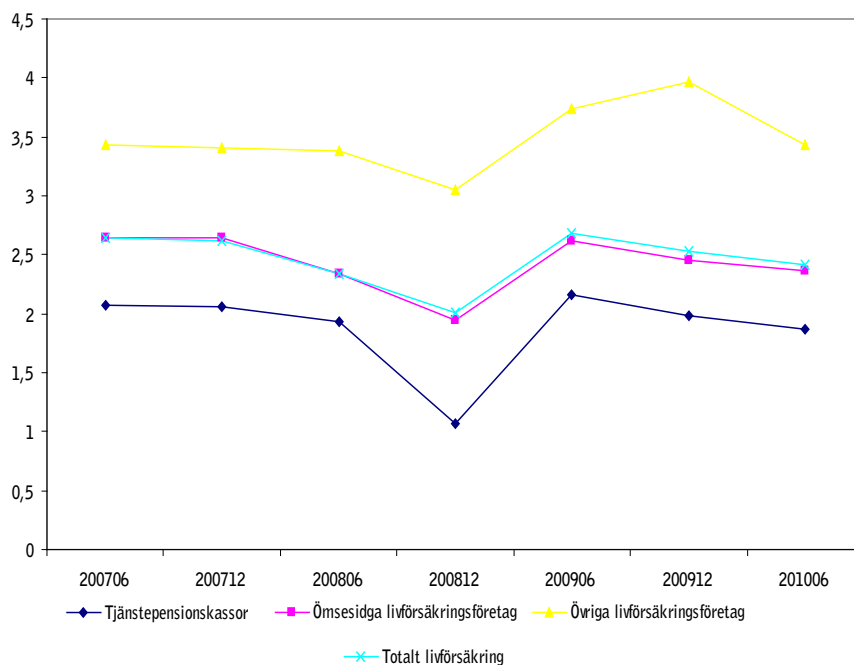

TRAFIKLJUSKVOT FÖR ALLA LIVFÖRSÄKRINGSFÖRETAG

Kapitalbufferten har minskat något jämfört med årsskiftet 2009/10 för livförsäkringsföretagen totalt sett. Totalt kapitalkrav har ökat jämfört med samma tidpunkt. Den samlade trafikljuskvoten har sjunkit något till följd av detta. Trafikljuskvoten för de ömsesidiga livförsäkringsföretagen är i princip densamma som för den totala populationen livförsäkringsföretag. De största livförsäkringsföretagen finns representerade i denna grupp. Sett till antalet företag är gruppen övriga livförsäkringsföretag den största.

Trafikljuskvot för livförsäkringsföretag

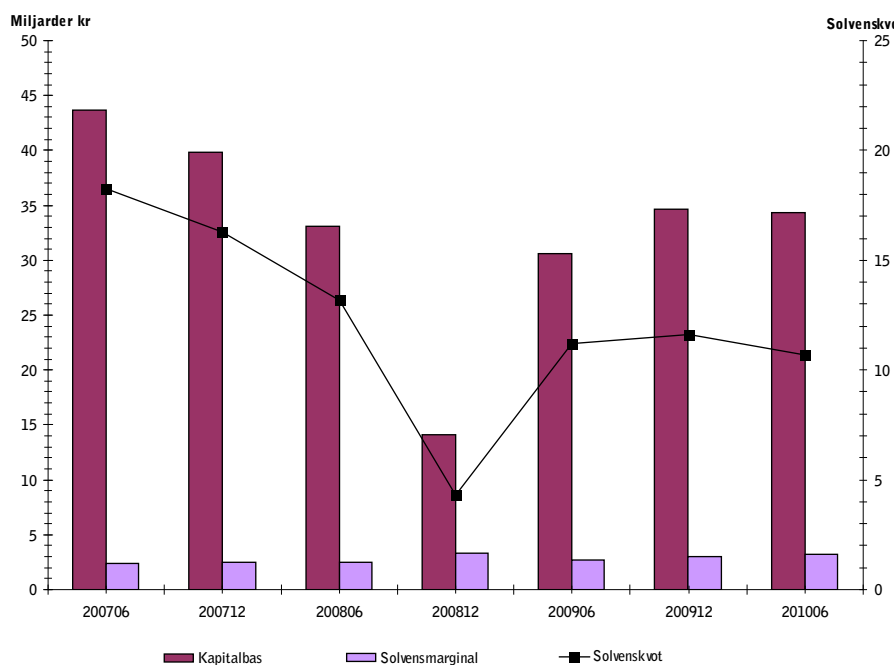

TJÄNSTEPENSIONSKASSOR

Solvens

Solvensknoten minskade från nästan 12 till knappt 11 under det första halvåret 2010. Kapitalbasen den 30 juni 2010 uppgick till 34 miljarder kronor och den erforderliga solvensmarginalen uppgick till 3 miljarder kronor. Kapitalbasen ligger på samma nivå som vid årsskiftet och den erforderliga solvensmarginalen har ökat med 7 procent jämfört med årsskiftet.

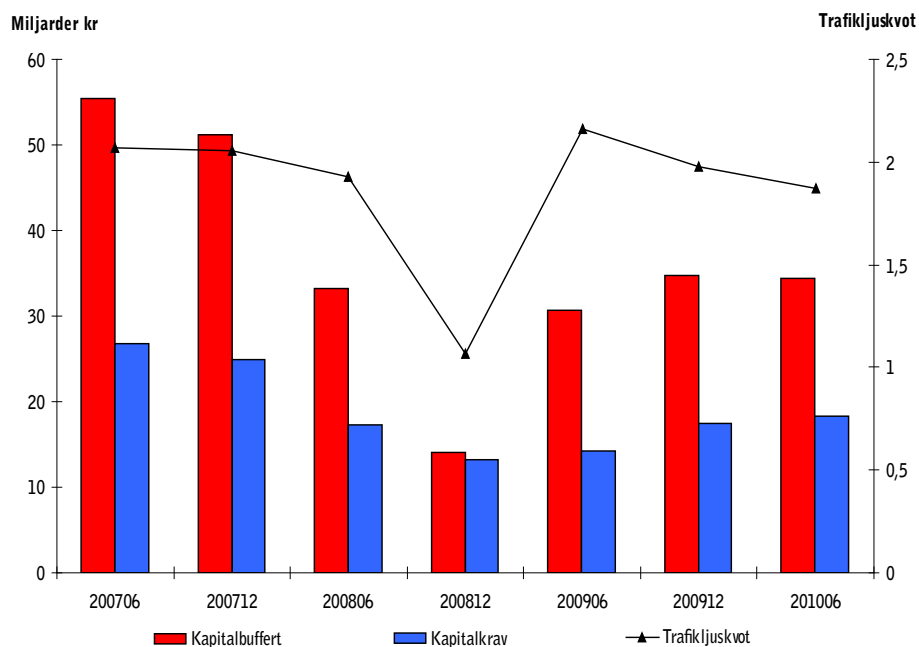
Kapitalbas, solvensmarginal och solvenskvot för tjänstepensionskassor

Trafikljus

Trafikljuskvoten för tjänstepensionskassorna har sjunkit något jämfört med årsskiftet 2009/10, till följd av något högre kapitalkrav. Tjänstepensionskassornas kapitalkrav utgörs till 89 procent av krav från finansiella risker och till 11 procent av krav från försäkringsrisker. Det ökade kapitalkravet kommer från ett ökat kapitalkrav från aktieexponering, kreditrisk och dödlighet.

Trafikljuskvot, kapitalbuffert och kapitalkrav för tjänstepensionskassor

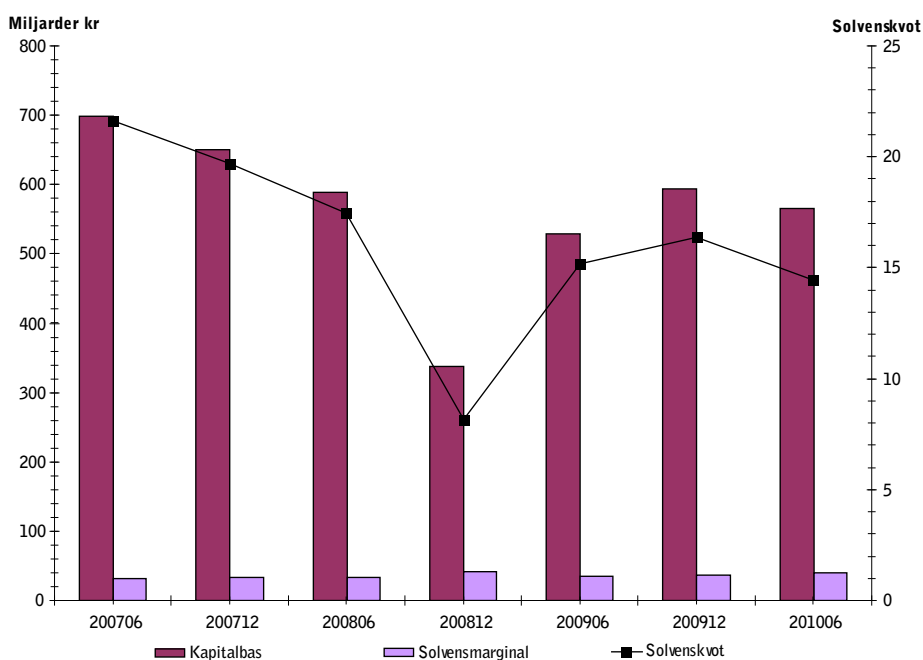
ÖMSESIDIGA LIVFÖRSÄKRINGSFÖRETAG

Solvens

De ömsesidiga livförsäkringsföretagen, inklusive de företag som drivs enligt ömsesidiga principer, står för 90 procent av den totala kapitalbasen för samtliga livförsäkringsföretag. Dessa företag har liksom tjänstepensionskassorna i snitt en högre solvenskvot än övriga livförsäkringsföretag.

Solvenskvoten minskade från drygt 16 till 15 under det första halvåret 2010. Kapitalbasen uppgick den 30 juni 2010 till 566 miljarder kronor och den erforderliga solvensmarginalen uppgick till 39 miljarder kronor. Kapitalbasen hade minskat med 5 procent och den erforderliga solvensmarginalen hade ökat med 8 procent jämfört med årsskiftet.

Kapitalbas, solvensmarginal och solvenskvot för ömsesidiga livförsäkringsföretag

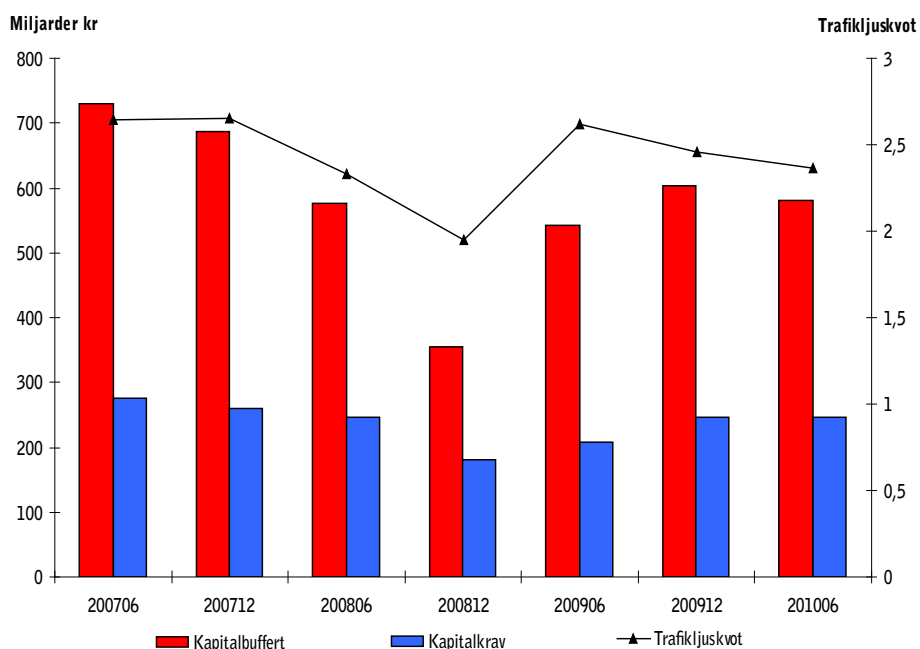

Trafikljus

Utfallet i trafikljuset för de ömsesidiga livförsäkringsföretagen den 30 juni är i princip det samma som vid årsskiftet 2009/10. Kvoten har minskat något till följd av en något minskad kapitalbuffert. Förändringen av kapitalkravet är i sammanhanget marginell.

Aktiekursrisken följt av ränterisk är de enskilt största riskerna för de ömsesidiga livförsäkringsföretagen. Krav till följd av försäkringsriskerna utgör endast 9 procent av det totala kapitalkravet för dessa företag.

Trafikljuskvot, kapitalbuffert och kapitalkrav för ömsesidiga livförsäkringsföretag

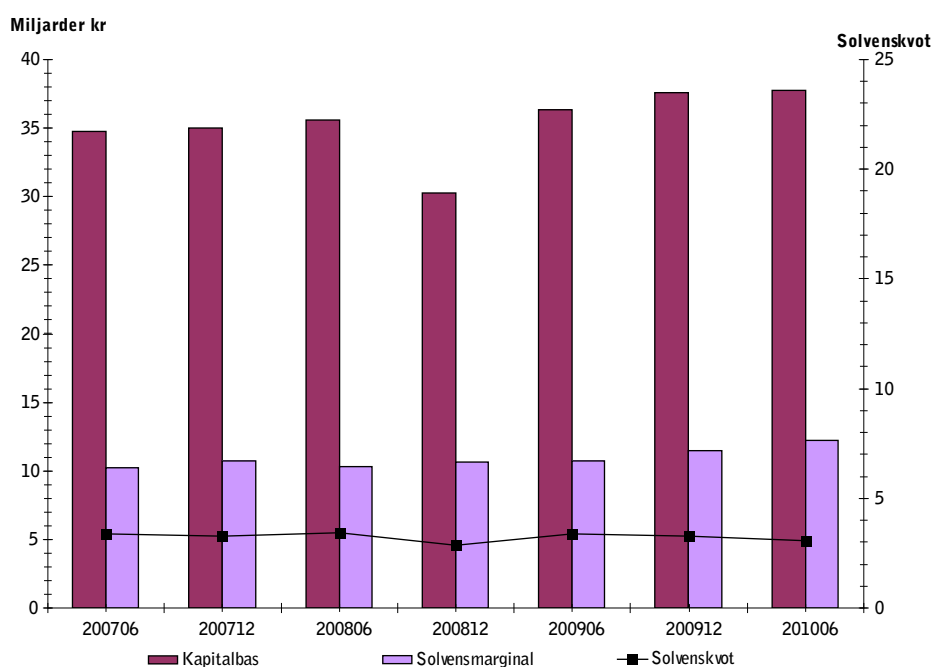

ÖVRIGA LIVFÖRSÄKRINGSFÖRETAG

Solvens

Solvensknoten för övriga livförsäkringsföretag ligger kvar på 3, även under första halvåret 2010. Kapitalbasen den 30 juni 2010 uppgick till 38 miljarder kronor och den erforderliga solvensmarginalen uppgick till 12 miljarder kronor. Kapitalbasen ligger kvar på samma nivå som för årsskiftet medan den erforderliga solvensmarginalen hade ökat med 9 procent jämfört med årsskiftet.

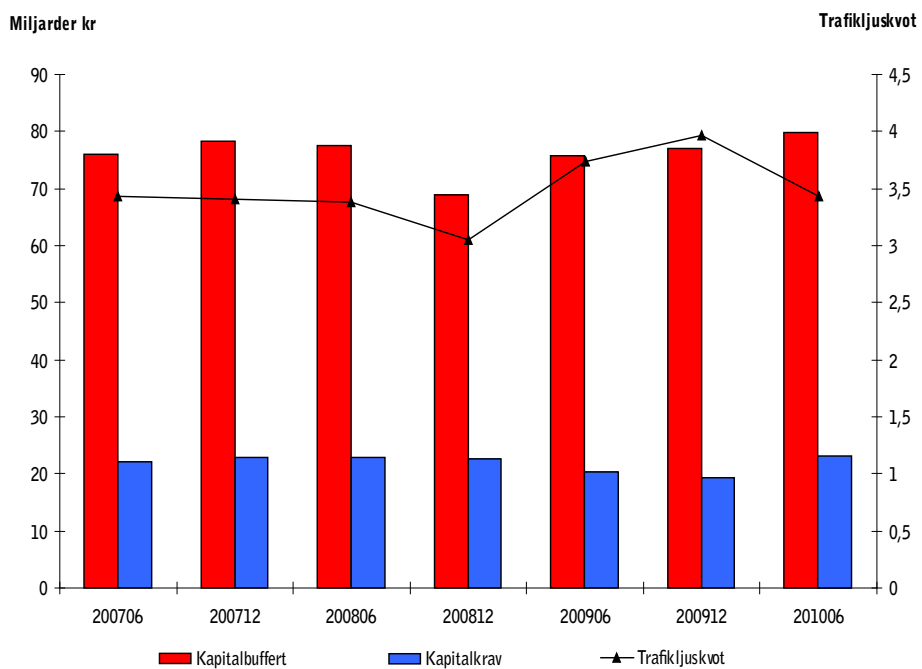
Kapitalbas, solvensmarginal och solvenskvot för övriga livförsäkringsföretag

Trafikljus

Jämfört med årsskiftet 2009/10 har kapitalbufferten i trafikljuset ökat något för de övriga livförsäkringsföretagen. Kapitalkravet har dock ökat procentuellt sett mer varför trafikljuskvoten sjunkit för gruppen övriga livförsäkringsföretag. Aktiekursrisken står för den största delen av kapitalkraven hos de övriga livförsäkringsföretagen. Av det totala kapitalkravet kommer 75 procent från finansiella risker och 25 procent från försäkringsrisker.

Trafikljuskvot, kapitalbuffert och kapitalkrav för övriga livförsäkringsföretag

Definitioner

I rapporten gäller följande definitioner för de nyckeltal, värden och vissa begrepp som presenteras i olika diagram och tabeller.

Solvenskvot Solvenskvot beräknas på följande sätt: Kapitalbas/erforderlig solvensmarginal = solvenskvot. Försäkringsföretag ska ha en solvenskvot på minst 1,0. För en fullständig redogörelse för beräkning av kapitalbasen och den erforderliga solvensmarginalen, hänvisas till ”Anvisningar Solvens” på www.fi.se. (<http://www.fi.se/Regler/Solvens/Om-solvens/>) Den solvenskvot som presenteras i rapporten är en medelkvot av de rapporterade företagens sammanlagda kapitalbas dividerat med deras sammanlagda erforderliga solvensmarginal.

Obeskattade reserver Obeskattade reserver består av säkerhetsreserv, periodiseringsfond, utjämningsfond och övriga obeskattade reserver.

Trafikljus För en fullständig redogörelse för beräkning av kapitalkraven i trafikljuset, hänvisas till ”Anvisningar Trafikljus” på www.fi.se (<http://www.fi.se/Rapportera/Trafikljuset/Anvisningar/>). Se ”Finansiella risker” och ”Försäkringsrisker” nedan för en definition av respektive risk.

Diskontering Nuvärdesberäkning av framtida kassaflöden med en viss antagen ränta.

Skadeförsäkringsföretag Analysen avser rikstäckande skadeförsäkringsföretag, rikstäckande captiveföretag och större lokala skadeförsäkringsföretag. Företagen kan vara ömsesidigt bedrivna eller vinstutdelande

Livförsäkringsföretag Analysen avser rikstäckande livförsäkringsföretag, rikstäckande fond- och depåförsäkringsföretag och tjänstepensionskassor. Dessa har i sin tur delats upp efter företagets verksamhet: ömsesidigt bedrivna livförsäkringsföretag, tjänstepensionskassor och övriga livförsäkringsföretag.

Spread Med spread avses skillnaden i ränta mellan den riskfria räntan och räntan på den räntebärande tillgången.

Trafikljuskvot Den trafikljuskvot som presenteras i rapporten är en medelkvot av de rapporterade företagens sammanlagda kapitalbuffert dividerat med deras sammanlagda kapitalkrav.

Konsolideringsfond Överskott som uppstår i ett icke-vinstutdelande företag uppsamlas i konsolideringsfonden, vilken utgör riskkapitalet i företaget.

Duration Med duration avses genomsnittlig återstående löptid.

FINANSIELLA RISKER

Ränterisk Ränterisk är risken att försäkringsföretagens finansiella ställning påverkas negativt av förändringar i marknadsräntorna. Kapitalkravet för ränterisken beräknas genom att mäta hur tillgångar och skulder påverkas av en ränteförändring. Om det är mest ofördelaktigt för försäkringsföretaget att samtliga räntor faller, ska effekten av ett fall beräknas – annars av en stigning. Känslighet för förändringar i nominella och reala svenska kronräntan, samt känsligheten för förändringar i euroräntan beräknas.

Aktiekursrisk Aktiekursrisk är risken att marknadsvärdet på en aktieplacering sjunker. Kapitalkrav för aktiekursrisken mäts genom att beräkna effekterna av en procentuell nedgång i marknadsvärdet på aktierna. Aktieexponeringen delas upp i svenska och utländska aktier.

Fastighetsprisrisk Fastighetsprisrisk är risken att marknadsvärdet på en fastighetsplacering sjunker med 35 procent.

Kreditrisk Kreditrisk är risken för att priset på räntebärande tillgångar med kredit- eller motpartsrisk förändras och mäts genom en beräkning av hur värdet på dessa förändras, om den genomsnittliga kreditspreaden ökar enligt ett visst scenario. Med kreditspread avses här skillnaden i ränta mellan den räntebärande tillgången och den riskfria räntan, oavsett om den skillnaden utgör en premie för kredit-, motparts-, likviditetsrisk eller något annat. Kapitalkravet för kreditrisk beräknas med två scenarier: en fördubbling av kreditspreaden och en ökning av kreditspreaden med 25 baspunkter. Därefter väljs den beräkning som ger störst kapitalkrav. Det innebär att spreadförändringen alltid uppgår till minst 25 baspunkter.

Valutarisk Valutarisk är risken för ökad (valuta)exponering i tillgångar och skulder till följd av förändringar i valutakurserna och mäts som en tänkt kursförändring på +/- 10 procent gentemot svenska kronor för respektive valuta. Endast risken för en ökad valutaexponering mäts, varför det sämsta utfallet ska väljas.

FÖRSÄKRINGSRISKER

Driftskostnadsrisk Driftskostnadsrisken är risken att försäkringsföretagets fasta kostnader ökar under det kommande året. Kapitalkravet för driftskostnadsrisk är 10 procent av de fasta kostnaderna.

Skadeförsäkringsrisker Försäkringsrisker omfattar både risken att försäkringsutfallet under det kommande året blir ovanligt ogynnsamt och att slutbetalning för redan inträffade skador blir dyrare än beräknat. Beräkningen görs separat för varje försäkringsgren.

Livförsäkringsrisker Försäkringsrisker för livförsäkringsrörelse bedrivna i såväl livförsäkringsföretag, tjänstepensionskassor samt för fastställda skadelivräntor. Livförsäkringsrisker består av dödlighetsrisk, sjuklighetsrisk samt annullationsrisk, det vill säga risken att avtalet i förtid sägs upp eller reduceras i framtida värde.

Finansinspektionen
Box 7821, 103 97 Stockholm
Besöksadress Brunnsgatan 3
Telefon 08-787 80 00
Fax 08-24 13 35
finansinspektionen@fi.se

www.fi.se